

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XI. Epilogus dictorum omnium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

& abstinentia. Ita tū aliis sententiā Palatiniam supra laudati principes Medici, Dom. D. Georgius Gremb-
sius, Dom. D. Ferdinandus Sagittarius, Illustris,
Dom. D. Antonius à Colle Comes de Casana, Dom.
D. Thomas Thirmair. Ex his clarissimis Dominus D.
Ferdinandus Sagittarius affirmatē: Scio, inquit, qui
toto anno singulis mensibus semel minimū aut sa-
pius hīc laborarit, per solam Quadragesimam je-
junii tempore ab eā immunis fuerit. Idem celeberrimus
medicus viro minimē plebeo de intemperis sto-
machi conquesto, ingenuē ac familiariter: Mi Domi-
ne, aiebat, si te curare velis abstinentiā, mihi crede,
non indigebis foculari.

Hoc idem innumeris aliis amicē instillandum: O
boni Domini, & Domine, si curare vosmet velitis ab-
stinentiā, non indigebitis profectū tantā pharmaco-
rum copiā. Si vobis fastidio est medicina, sit brevior
& tenuior mensa. Amatis longiorem vitam? amate
prius strictiorem abstinentiam, & obtinebitis cito,
quam desideratis, productiorem vitam. Horretis
morbos? cavete cibos praesertim tam varios & immo-
deratos: sit parcior potus, & erit tranquillior somnus:
demite ori, quod adiectum cupitis valetudini. Res
exploratissimae veritatis est:

Gula cliens sanitatem serio amare non potest.

Anno Christiano millesimo sexcentesimo vicesimo
octavo Basileensis Pontificis medicus, vir clarissimus
Claudius Deodatus trigeminū volumē edidit Brun-
trui, quod Pantheon hygiaticum inscripsit: in eo
fusē ac eruditē docet, quā demum ratione vita huma-
na ad annos centum viginti quatuor possit produci:
Promissum, inquis, magnificum, & perquam gratum.
Sed quis affundit sumptus ad tantam vitae prolatio-
nem necessarios? Levissimis, m. Lector, impendiis
haec vitae prorogatio constat. Praecipuus hic sumptus
est, parce prandere, parcius cenare; saturitatem fu-
gere, genium fraudare, accuratam cibi potūsque ab-
stinentiam praestare. Hi sumptus illi sunt, hos impen-
de, & multos vitae annos emisti. Ita luculenter & qui-
dem chiographo suo testantur celeberrimi illi, quos
honoris causā nominavi, Sereniff. Electoris Maximia-
liani, Bavariae Ducis, &c. Archiatri.

Primum igitur aegroti pharmacum sit abstinentia
& congruum ipsi jejunium. Imō quod Demosthenes
de Elocutione asseruit, idem hic de abstinentiā pro-
nuntiandum. Nam interroganti, quod primum ac pri-
marium sit pharmacum, rectē dixeris: Abstinentia.
Quod alterum? Abstinentia. Quod tertium? Abstinentia.
Sed hoc saepissimē nolunt aegroti, & dissimulant
medici. Ego certē complerem aegrotorum diætā
considerans, vix ullam reperi satis abstinentem & par-
cam. Apud homines etiam tenuiores haec miserabilis
viget ignorantia, noxiāque observatur benevolentia,
ut melierculæ quæ assident aegrotis, tum demum verē
sedulas se credant, si aegro identidem aliquid infun-
dant, virtus, ut ajunt, reparandis. Persuasio sanē fatua
collapsas vires restaurari non posse nisi tam variis tot
liquorum infusionibus. Pharmacorum tutissimum,
abstinere.

CAPVT XI.

Epilogus dīctorum omnium.

I EIVNI utilitatem, modum, necessitatem do-
cuimus. In compendium dicta conferimus. Et nil
hactenus dixerimus: Vnus pro mille testibus ē sugge-
stus clam Chrysothomus: Mirare igitur jejunium, in-
quit, & illud cum omni aviditate tuis amplexibus festina sus-
cipere. Quando enim & in flamma prodest, & in lacu leonum
subvenit, & spiritus propulsat immundos, & divinam senten-
tiam mitigare novit, & ad libertatem revocare consuevit.

Tom. II.

A quis hujus insania reperitur, qui velit jejunii tantorum bono-
rum materiam declinare? Sed dicit: Corporibus exinde genera-
tur infirmitas. Sed quantum ex erior conteritur, tantum interior
renovatur de die in diem. Non si diligenter scrutari volueris,
invenies jejunio corpora validius roborari. Et si meum sermo-
nem, respicis medicorum te doceat disciplina: qui parvitatem,
salutis nominant matrem. Nam pedum dolores, capitis vertigi-
nem, subitaneos motus, & cetera quibus febris atque languores
corporis comparantur, ex luxuria atque voluptatibus ajunt ge-
nerari, & tanquam de fonte noxio rivus ad corporū lesionem,
& ad animarum perturbationem commovere testantur. Non
igitur jejunium timeamus, & ideoneo frequenter admoveo ad
jejunium, veluti mitigationē, ne multo nos vino & luxuria sa-
ginemus. Et ideo deprecor, ne jejunii meritum delictis volu-
ptatibus preoccupatum, non mereatur effectum. Nam sicut ii,
qui medicinali remedio potari disponunt, si non fuerint diligenti
abstinentiā preparati, fructum remedii sentire non possunt: ita
& ii, qui post crapulam ad jejunium devenerint, remedium non
agnoscunt. Et ideo sobrio animo ad jejunium consugiamus.

Omnium priscorum Patrum vocibus jejunium
multo laudatissimum est. Atque ut paucis plurima
complectamur, de jejunio hae Patrum voces sunt. Ie-
junium modestiae principium, fructuosa naturae vio-
lencia, malarum cogitationum fuga, gulae victoria, in-
signe lumen animae, anterioris hominis refectio, oratio-
nis munditia, mentis custodia, meritum schola, lu-
xuriae restinctio, nozarum abolitio, contritionis janua,
intemperantiae disciplina, Angelorum vita, quietis oc-
casio, obedientiae custos, tranquillitatis parens, robur
animi, spiritus vigor, radix gratiae. Iejunium salutis
alimentum, libidinis trophaeum, castitatis murus, pu-
dicitiae propugnaculum, humilitatis argumentum,
concupiscentiae triumphus, imbecillitatis allevamen-
tum, sanitatis asylum. Iejunium omnis esculenti con-
dimentum, valetudinis summum praesidium, jejunium
poenitentiae fundamentum, crapulae antidotum, aegro-
tationis remedium, contractae culpae excidium, fidei
vexillum, peregrinationis necessarium viaticum, re-
conciliationis acceptum sacrificium, omnis pietatis actio-
nis adjumentum maximum. Iejunium prorsus est,
Aloe saluberrimi, licet amarioris succi, jejunium ve-
tē pharmacum est pharmacorum omnium praestanti-
simum. Iejunium mors vitiorum, incrementum & vi-
ta virtutum, paradisi ostium. Vides, ait Chrysothomus,
quanta res sit jejunium? Angelos ex hominibus facit. Quid
aliud argumenti est, omnium bonorum atque beneficiorum car-
dinem esse nisi jejunium constitutum? Iejunium certe
solum perfecta virtus est Hieronymo, sed cetera-
rum virtutum fundamentum & sanctificatio. Nil an-
tiquius jejunio, in primo voluptatis orto imperatum
est. Nil robustius jejunio: Vnius mulieris jejunium, inquit
Ambrosius, innumeros stravit exercitus ebriorum. Hinc
idem Ambrosius & ipsos etiam quoque puerulos & ado-
lescentulos jejuniiis assuefaciendos, itaque vitiiis re-
vocandos acriter contendens: Infrenent, inquit, tene-
ram etiam aetatem jejunia, & parsimonia cibi retinaculis
quibusdam indomitas cohibeat cupiditates. Nam qui mode-
rari nescit cupiditatibus, sicut equus raptatur indomitus, vol-
vitur, obvertitur, lamiat, affligitur.

Complures jam supra nominavimus, qui suas ipsi-
cunas jejunii insignierunt. His addimus lectissimum
juvenem, juventutis facile principem qui Romae pau-
cis ante annis aetatis anno septimo decimo sanctissi-
mo

Z 3

calyces centenos & tredecim habuerunt.
b Chrysoth. tom. 3. in c. 13. Actum Apostolorum hom. 17. mihi pag. 537.
c Idem tom. 5. hom. 1. de paenit. mihi pag. 712.
d Idem ibidem pag. 771.
e Hieron. tom. 9. epist. ad Demetriadem.
f Ambros. 10. 4. l. de Eliā & jejunio, c. 3 mihi pag. 289. & c. 9. pag. 293.
g Idem tom. 1. lib. 3. de Virginitate, insitio mihi pag. 105.
h Lac. Biderm. deus in Vbalano num. 7. mihi pag. 17.

Aloe quae
libri srons
exhibet, est
effigies il-
lus Aloe,
qua Mona-
chii anno
1634. in E-
borali
horto post
plurimos
(50. pueri)
exigua sta-
tura annos
subito in-
alitudinem
viginti duo-
rum pedum
excrevit,
horte se
profus pro-
digium. Ra-
mis umbel-
las seu flores
viginti nu-
mum; flores
singuli fol-
liculos seu

*Idque fa-
citur co-
pit anno a-
tatis duo-
del. mo.*

mè obiit. Antonius Maria Vbaldinus Vrbinas Mon-
tæ Comes, eo die semper quo epulum cælestè accu-
buisset, aliud præter cibarii panis buccam nihil sum-
mere solebat, cibo autem relicto sic abstinere, ut cum
ipse omnem cum bonâ parentum veniâ ad pauperes
deferret. Et per familiaris hæc ei abstinentia fuit
etiam aliis diebus, quibus frequenter, cum in speciem
causari aliquid posset, mensæ paternæ se subducere
confuebat, & quasi seorsim prænitus aquâ purâ panem
que vicitare, aut venationis prætextu in noctem us-
que impransus hilariter durare: Lætus hoc commen-
to, simul & suas cupiditates fregisse, & arbitros quâ
fas erat, sefellisse. Caterum ne domi quidem cum in-
ter suos puer discumberet, aut multi aut exquisiti cibi
erat: sed aspernatus ferè, si quid in dapibus lautum aut
peregrinum saperet, plebejis ac rusticis insulescere, ve-
sciique communibus malebat.

*Heb. c. 12.
v. 1.*

*P. Matthias
Mairhofer.*

Habemus mi Lector, impostam nubem restium. Vete-
ribus & recentibus exemplis ad abstinentiam strictio-
rem undeque impellimur. In oculis omnium est,
quod visum subiungere. In hoc ipso Monacensi Col-
legio, in quo hæc scribo, vir nonagenarius est sanus &
valens sine omni podagra & chiragra, sine nephriti-
de, ac calculo, tam valetudine, ratione ac sensibus in-
tegris omnibus, nisi quod oculorum acies assiduis stu-
diis aliquantulum fracta: & tamen, quod mireris, et-
iamnum pertinaci studio libris inhæret, velut invenis
legit, scribit, scriptaque luci publicæ parat, numquam
otiosus; sacris operatur quotidie, frugali & communi
mensâ contentissimus, ex eadem cum aliis ollâ pran-
det; cena illi maiorem partem nulla, vel parca. Enim-
verò ad istud tantum ævi, ad annos nonaginta inco-
lumis & sospes, jucundus & hilaris pervenit (ultra et-
iam, ut videtur, progressurus) diætâ strictissimâ, ab-
stinentiâ & jejuniò pænè quotidiano: nam quater qua-
vis hebdomade jejunit, neque enim coctis solum epu-
lis sed pane quoque arido & omni potu abstinens, nec
micam libat nec guttam. Sic omnes sacri Adversus &
Quadragesimæ dies religiosissimo quotidiano jeju-
nio, tamquam annos triginta natus transigit: ita qui-
dem, ut singulis hebdomadibus quater minimum omni-
ni etiam cenulâ, seu vespertinâ, quam appellamus, re-
fectiunculâ panem abdicatâ, verè & ex assè jejunit
tribus aliis diebus consuetudini se attemperans sub
vesperam pane ac vino cibario eoque diluto parcissimè
utitur. Poterit hic Religiosus & propè centum
annorum senex cum B. Hilarione dicere: *Septuaginta
annis servivi Christo*; tot enim jam annos in minimâ
Societate I E S V exegit laudatissimis moribus, inter
curas & graviora studia, jam sexaginta annis sacerdos.

*Hieron. in
vita Hilari-
onionis c. 38.*

*Ecclesi. 37.
v. 33. &
34.*

*Listera da-
ta die 20.
Septembris
anno 1637.*

*Catharina
nobilissima
D. Anselmi
vâ de Cru-
ce Antver-
piensis Se-
natoris con-
jux, que
demum in Religiosâ familiâ, uti & maritus, sanctè vitam sicut, an. 1626.
Maritus obiit anno 1619. Plura de nobili hac femina reserantur brevè pu-
blica monumenta.*

En, obsecro, mi bone Lector, quid diætâ, quid je-
junium, quid abstinentia possit; nonaginta & plures
annos è facili donat, quorum dimidium abundans vi-
ctus & gustu rapere consuevit. Millies & usque millies
incredulis etiam manduconibus & popinonibus in-
culcandum: *In multis esus erit infirmitas; Qui abstinens
est, adjiciet vitam, multiplicabit annos, augetbit scientiam
& sanctimoniam.*
Dum hæc scribo, en Antverpiâ advollant tabellæ,
quæ dicta novo firment testimonio. Ante annos un-
decim matrona fuit nobilis & opulenta Antverpiæ:
hæc cum annum ageret vigesimum tertium, tam gra-
vi correpta est morbo, ut visum sit medicis ægram ad
sanitatem reduci non posse; jam actum esse de vale-
tudine ac vitâ. Illa igitur medicinam omnem ab Ab-
stinentiâ petere decrevit, idque tam salubriter ac felici-
ter quam animosè ac constanter. Dixit, & fecit. Ab co-
enim tempore vix quidquam aliud quam decortica-
tum elixum hordeum in cibum, & aquam hordea-

eam in potum admisit. Hac tamen alimonîâ tam te-
nuî ad annum usque septuagesimum primum com-
modè pervixit admirâdo quotidiani jejunii beneficio.

Audimus hæc talsa, nonnumquam & oculis spectamus
viva virtutis exempla, sed ad imitationem non
peraque accendimur. Laudamus abstinentiam, sed
eam experiri reculamus. Quâ in re potissimum nos
fallit Gula *Incredula & Inassueta*. Geminum & grande
malum Primum: Incredulitas gulæ adeò nequam est,
ut omnem exemplorum, rationum, argumentorum non
peraque irrideat. Quidquid dicitur, nos malum lautè
largiterque comelle ac potitare, etiam cum dispen-
dio valetudinis, quam paullulum esurire singulari sa-
nitatis commodo. Tam malè caucus est sui amor, ut
pabulo vel subtracto, vel paullulum imminuto, mox
valetudini aliquid decessurum vereatur: Non poterit
mus, ajunt dormire; caput dolebit, inanis stomachus
larabit, vires deficient, labores nimium exhaurient.
Nemo nobis nec Apostoli, nec ipse Christus contra-
rium persuaserit. Incredulissimus. Abstinentiæ cum
utilitas, tum necessitas tot libris describitur, è tot ca-
thodis docetur; tot rationibus & argumentis evin-
citur, tot exemplis demonstratur, tot experientis
titis usque ferè quotidianis confirmatur. Nihilomi-
nus nec libris, nec cathedris, nec argumentis, nec
exemplis, nec ipsis credimus experientis: nimiam
virium debilitatem, & neficio quid mali metumus. Ita
umbras merissimas formidamus. Optimè, quod supra
demonstratum, dixit Athanasius: *Nec credas suadentibus,
ne jejunes. Esca ventri, & venter escis; Deus autem
hunc & has destruet*. Illis igitur crede, qui & sapiunt, &
abstinentiæ commoda deliciis omnibus anteponunt.
Gulæ tuæ incredulitatem quotidianis studiis expugna,
& brevi à lenatu sapientum stabis. Novimus in aula
Serenissimi Electoris, Bavarie Ducis, &c. Maximilia-
ni, viros magnos, illustres, sed & sanos ac robustos,
imò etiam crebris professionibus occupatos, qui adeò
cenam omnem, velut lege, abdicarint à se, ut esculen-
ti nihil aut poculentum, nec panem quidem aut vinum
bibent, idque sibi plurimum conducere palam affir-
ment. Aude hoc experiri, quisquis es incredulâ gul-
læ & idem cum illis senties. Sævis sanitatem amas,
hanc jejunii Aloën glutire ne horeas.

Primum igitur quod nos ab abstinentiâ retrahit,
obstaculum est, Gula *Incredula*. Illo non minùs alte-
rum, Gula *Inassueta*. Nos scilicet animalia, ut muli pu-
tant, pastui nata, quotidie bis ad præsepe plenum stare
assuevimus; bis de die aut etiam sæpius cibo refici
in cunis consuevit cœpimus. Hæc assuetudo longa,
quotidie non prandere tantum, sed & cenare, adeò
nos sibi devinctos tenet, ut quisquis jam contrarium
suadet, hostis habeatur, & novæ sectæ promulgator
D Durissimum nobis videtur ab assuetudine tam anti-
quâ recedere. Semel dumtaxat in die palci triste pla-
culum censetur. Sint ista Monachis, ajunt, nos aliter
assuevimus. Non est vivere, semel tantum de die com-
esse. Adversus hanc consuetudinem Chrysostrum hom. 1.
pugnans: *Obsecro, ait, ne consuetudini temerè serviamus,
sed ratione res nostras instituiamus. Christum non jejunantem
tentat diabolus, sed esurientem; ut scilicet discas, quam sit bo-
num grande, jejunium, & quia hæc adversus diabolum arma
sint maxima. Dolet in jejunio caro, sed epulatur anima. Ne
attendas ad laborem solum, sed etiam ad fructum. Labor qui-
dem nobis est in jejunando, at nondum pro Domino I E S V cruce
cifixi sumus. Quare autem jejunium pro cruce est? Majora pag. 100.
ipse tulit, parva nos reddimus. Crucifixus est propter te, & si-
fer. 1. de je-
junio, pag. 77.
Iam non
sum? stas in labore? nondum pependisti in cruce. Ne sis ingra-
tus erga Dominum I E S V M, ne deplorâ, quod jejunas; sed
deplorâ, quod non semper jejunas. (Hoc obsecro, alitè insigne au-
1778.)*

*Duo m
ab ab
nere
tre
1. Gula
crec*

*Athana
1. de
viti
de medi
tione.
1. Con
v. 13.*

*1. Gula
affica*

*Chryso
in c. 1.
Gul*

*hom. 1.
Sen. 100
re non
pente*

*Chryso
2. in c. 1.
Matth. 10*

*13. m
100.
1. de je-
junio, pag. 77.*

*1. de
1778.*

no; non plora, quod jeiunas; sed plora, quod non semper je-
junas.) Qui non compatitur IESV, ignorat IESVM; qui
repellit jejunium, ignorat crucem, quæ ut non est mala, ita nec
tu eam quasi malam suspiceris, ne sit factus servus, qui mini-
ster est Dei.

Ambr. 10. 3. Hæc oris & calami aurei præcepta Ambrosii ver-
10m. 25. de bis consigno: Murus est Christiano jejunium, inexpugna-
quadrag. bilis diabolo, intranfgressibilis inimico. Quis enim unquam Chri-
mibi pag. 307. stianorum jejunavit, & captus est? Quis sobrius mansit, & vi-
sus est? Temulentum aggreditur diabolus, luxuriosum aggre-
ditur inimicus. Vbi autem jejunium videtur, fugit, metuit,

terretur, pertimescit; debilitatur mediâ, infirmitate profer-
nitur. Profernitur, inquam, infirmitate, quia Christiano-
rum infirmitas fortitudo est. Castra ergo nobis sunt nostra je-
iunia, quæ nos à diabólica oppugnatione defendunt. Gula tel-
lum diaboli; tu sume scutum fidei, lorica m A B S T I
NENTIA.

Ego hic tundo pectus meum, & manus meas ad
cælum extollo, atque cum beato Hieronymo. coram
orbe universo liberrimè pronuntio. Dicat quisque quod
volet, ego loquor conscientiam meam: Scio mihi Abstinentiam
& nocuisse intermissam, & profuisse repetitam.

Cum infir-
mor, tuis po-
tens sum.
2. Cor. 10.
v. 10.
Idem 10. 5.
1. 4. Comen.
in Evan. 8.
Luca mihi
pag. 49.
Hier. 10. 6.
in 1. ep. ad
Tuum v. 7.
pag. 200.

Finis Librorum de Ieiunio.

DELICIAE
GENTIS HUMANAE
CHRISTVS
JESVS
NASCENS, MORIENS,
RESVRGENS,
ORBIS AMORI PROPOSITVS:
PARS PRIMA.
CHRISTVS NASCENS.

Isaia IX. vers. VI. & VII.

Parvulus natus est nobis. Factus est principatus super numerum ejus. Pacis ejus non erit finis.

CAPVT I.

De figuris & vaticiniis Christi Nascantis.

QVÆ de Christo NASCENTE
tradituri sumus, ea duodecim
omnino capitibus exsequemur; di-
cturi ordine de Christi Nati vaticini-
is & oraculis, de tempore, loco,
de parentibus, de obsequiis Christo
Nato delatis, de ipso infante divi-
no Domino IESV, de Angelorum & totius cæli
symphoniâ & applausu, denique de Christo Nato, à
Magis adorato.

S. I. Hebræorum vatum oracula.

Figura
Christi:
Moses in
flumine
expositus.

Natus Moyses, cogente Pharaonis imperio à ma-
tre suâ in fiscellam scirpeam pice litam compo-
situs fuit, & expositus in publicum flumen. Puella re-
gia Pharaonis filia, cum ad aquas illas descenderet

B lymphis recentibus corpus tinctura, vidit sportulam, & iussit adferri. Mox ominata quod res erat, De infantibus, inquit, Hebræorum est hic. Exemptum inde elegantem infantulum, sibi eum in filium educari præcepit. Synagoga, noverca pessima, Christum Nascentem exposuit: nam eum ad pecudum habitationem amandavit, Ecclesia recepit.

Isaïas anno à mundi cunabulis ter millesimo qua-
dringentesimo quadragesimo vaticinatus est de Chri-
sto nascituro, sexcentis minimùm annis ante natum.

Inter illustriora eius vaticinia & hæc sunt: Ecce Virgo concipiet, & pariet filiũ, & vocabitur nomen ejus Emmanuel; & butyrum & mel comedet, ut sciat reprobare malum, & eligere bonum. Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, factus est principatus super humerum ejus. Et vocabitur nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, Deus fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, & pacis non erit finis. Super solium David, & super regnũ ejus sedebit, ut confirmet illud. Hæc verba eleganter admodum Eusebius Emisenus explicans: Natus est nobis, inquit, qui sibi erat;

Z 4

Handwritten marginal notes in red ink on the right edge of the page, including the words 'DELICIAE' and 'CHRISTVS'.